

SADRŽAJ

Predgovor Vladimira Dedijera	5
Uvod	19

PRVI DEO

Petrova gora – Legenda »Soldatenlanda« – soldačke zemlje	33
Čeraju nas na našu Srbiju!	37
Pet na tur	40
Glina – kolevka hrvatske himne »Lijepa naša...«	43
Samo do zalaska sunca	49
Ostvarena pretnja advokatu Puku – budućem zloglasnom ustaškom ministru	51
Rasistički vazalni frankovluk – suprotnost nacionalnoj ideologiji – ilirizmu	52

DRUGI DEO

Dvorski stipendista	55
O atmosferi u beogradskim studentskim krugovima	58
Komunističko-ustaški »sporazum«	63
Srbi-komunisti u kominternovskom svetlu	65
Kominternovski sindrom	67
Skretanje u antifašističke tokove	72
Slučajan kontakt s masonima	75
Prvo vojno obrazovanje	77
Trajna povezanost sa selom	79
Fašizam plavi Evropu	80
Susret sa Staljinovim egzekutorom Pavlom Bastajićem	81
U kraljevačkoj »samoupravnoj« gimnaziji	82
Na pragu velike nauke	84
Pour qui, pourquoi?	85
Razmišljanja o suštini života i sveta	88
U francuskom debaklu – izbeglištvu	90
Pariz pod kukastim krstom	92
Intelektualci i rat	94

TREĆI DEO

Profesor koji ne bi smeo vaspitavati omladinu	97
Čekaj, pozvaćemo te – suze za Jugoslavijom	99

Smutno vreme u antifašističkim redovima	103
Radost u Hrvatskoj – zadah smrti u Beogradu	106
Klonite se tuđinske vojske	108
Staljinove greške ispravlja narod	110
Mi smo vojska Komunističke partije	112
Prvi partizanski logor na Goču	115
Novi tip članova Komunističke partije Jugoslavije	117
Stvaranje Kraljevačkog partizanskog odreda – kvalitativno nova vojna organizacija	119
Objektivni uslovi i gerilsko (partizansko) iskustvo	124
Istorijska odluka. Ideološke, političke i vojnotehničke postavke i direktive	130
Komunistička partija Jugoslavije – inspirator, narod – realizator	140
Neke osobenosti situacije u Srbiji 1941. godine	143

ČETVRTI DEO

Prvi koraci na ratničkom partizanskom putu	147
Hende hoh!	151
Otvoreni srpsko-nemački rat	153
Partizansko-četnička borbena saradnja na kraljevačkom frontu	155
Nerealna odluka za napad na nemačku tvrđavu – Kraljevo	158
Razmišljanja u istorijskoj Žiči	160
Neuspeli napadi na Kraljevo	162
Nemačko i britansko antisrpstvo	164
Pitaće narod i kralja	169
Ne želim da budem »beli general«	172
Sudbonosni poraz četnika	173
Celo Pomoravlje noćas je čekalo	175
Vaši su putevi daleki	176
»Moja na partizane neće!«	177
Deo snaga orijentisati u Sandžak	178
Davni nagoveštaji kosovskog separatizma	181
Gubitak »Užičke republike«	184
Velika kriza	187
Sudbonosni sukobi oko taktike partizanske ustaničke vojske	189
Streljati za primer	195
Narodni partizanski rat ili gradska gerila?	198

PETI DEO

Na dan rođenja JNA	205
Borbena novorođenče	210
U istočnobosanskom ratnom vrtlogu	215
Ni četnici, ni partizani – Dobrovoljačka vojska	219
Samo borbene pesme!	224
Izvrći kazane!	225
Naučna podloga komunističkog opredeljenja	226
U odbrani »Fočanske republike«	228
Prvi put na Sutjesci	230
Spas očekujemo od proletherske brigade popa Perišića	231
Napad golorukih žena	234
Precenjeno iskustvo »Španaca«	236

Ajde naprijed, Kominterna!	241
Uloga CK KPJ i VŠ u radikalističkim skretanjima	244
Oslobađanje partizanske bolnice u Zvijerini	248
Prvi put na sada legendarnoj Zelengori	249
Prisutnost partijsko-političkog, proleterskog i vojnostručnog nacionalnooslobodilačkog faktora	251
Nove brigade	258
Samo koprive	259
Na Treskavici i Bjelašnici	261
Na pruži Sarajevo–Konjic	263
Od Prozora napraviti – »vrata«	266
Bugojno i Kupres – neosvojive tvrđave	269
Kritika zbog bacanja bombi u Livnu	274
Uzmite i naše sinove!	279
Mlinište – centar važnih zbivanja	282
Za Hebranga dati sve	284
»On zna da procijeni situaciju!«	288
Stvaranje »Bihaćke republike«	289

ŠESTI DEO

U rodnom kraju	293
Jes' ti pismena, seko?	299
Zašto Prvi hrvatski korpus?	300
Protiv birokratskih kontrarevolucionara – izdajnika ideala narodnooslobodilačkog pokreta	305
Na vratima Zagreba	307
Prve protivtenkovske puške u rukama jugoslovenskih partizana	311
Nagoveštaji anglo-američkog desanta na Balkan	313
Subjektivistička identifikacija ustaštva i četništva	315
Vojnopolitička situacija na jugoslovenskom ratištu, u prvoj polovini 1943. godine	318

SEDMI DEO

Pohod na zvanično nepostojeću Jugoslaviju – operacije »Vajs-1«, »Vajs-2«, »Vajs-3« – »Švarc«	321
Uzlazne i silazne vojnotehničke transformacije	322
Početak operacije »Vajs-1«	324
Za Baniju sudbonosna slučajnost!	327
Suspendovanje Glavnog štaba Hrvatske i Štaba Prvog hrvatskog korpusa	329
O prikrivenom frakcijsko-nacionalnom grupašenju u partijsko-političkom vrhu	334
U Operativnoj grupi divizija Vrhovnog štaba	338
Nerealna i protivrečna naređenja Vrhovnog štaba	341
Sudbonosno kašnjenje Krajišnika	344
U bici na Neretvi	345
Ni koraka nazad, Banijo!	346
Jedinstven podvig	348
Iz pogrešne ocene rada Sedme banijske divizije u pogrešni izbor pravca protivudara grupe divizija	352
Nehumano vredanje Banije	354
Partizansko-nemački pregovori, marta 1943. godine	360

Neretva–Prenj–Kalinovik	374
Novo povrtanje Operativne grupe divizija na sever	376
Pokret iz Sandžaka na Taru, Pivu i Sutjesku	377
Neke antilegendarne činjenice i kritičke primedbe	379
Na Sutjesci	389
Na Lučkim Kolibama	395
Legende i kultovi kao osnova življenja i harizmatiskog despotizma	400
Legenda »najhumanije bitke« – »bitke za ranjenike«	403
Legenda o »obmanjivanju Nemaca«	413
Napad na »londonsku vojsku«	416
Legendarni harizmatiski filmski superspektakli	419
Povreda duha i suštine partizanskog vida ratovanja	423
Bitke na Neretvi i Sutjesci u svetskoistorijskoj perspektivi	431
Jugoslavija je bila osuđena na smrt	438
Mitološko i harizmatisko ili istorijsko materijalističko tumačenje istorije?	442
Ostavi mi bar jednu kravu, tako ti boga!	446
Saslušanja zbog »nediscipline« i »svoje glavosti«	448
Harizmatisko falsifikovanje istorije	451

OSMI DEO

Nešto o partizanskom kriptografskom sistemu	459
Nešto o strogim kritikama, drugarskim šalama, ljudskim slabostima	460
Prve političko-diplomatske misije	462
Tito: »Neka se čuvaju da im ja ne dođem!«	466
Na opustošenoj Baniji	468
Neuspeli napadi na Ogulin i Gospić	469
Varničenje antišizmatizma i kominternovskog antijugoslovenstva i »socijalističkog« nacionalizma	473
Napad na Cazin i Glinu	483
U ličko-primorskom Jedanaestom korpusu	488
Suprotstavljanje liniji NOP-a	490
U Glavnom štabu Hrvatske	491
Randolf Čerčil – sin i apostolski protonotar Svetozar Ritig, među nama – partizanima	493
O atmosferi u socijalističkoj Hrvatskoj u nastajanju	498
Vojnostručne instrukcije i obuka štabova	500
Prvi »tost« – zdravica	504
Nepotrebno izgladnjavanje oslobodilačke vojske	505
Nacionalistički jezički unitarizam	507
Začetak birokratsko-skoroevičke raskalašnosti	508
Partizansko-gradanska politička kuhinja	509
Topusko – centar krupnih događaja	512
Politika koja komuniste od 1937. tera u četnike 1944. godine	518
Neki čudan mir i vojnopolitičko delovanje	524
Odjek »Drvara«	525
Opasno suprotstavljanje zahtevima CK KPH	527
Neosnovanost sumnje u vlastito delo – NOR	529
Neostvareni plan anglo-američkog desanta u Istri	535
O slovenačkom »samooslobođenju«, kao elementu secesionizma	536
Demarš Čerčila-sina	540
Protiv vazalne psihologije	545

Haubice iz kafane razaraju virovitički dvorac	546
Parada u Mostaru i začetak harizmatičke mitologije	550

DEVETI DEO

Pripreme za Trst	555
Ponovo pred Bihaćem!	562
Dalmatinci oslobađaju namučenu Liku	564
Tršćanska operacija	565
Tršćanska kriza i dramatika	569
Diplomatsko-politička trvenja sa saveznicima	571
Opasnosti komandantske prenapregnutosti i kapitulacija 97. nemačkog korpusa	578
O zarobljavanju generala Lera	580
Budak se kukavički uvija i nudi »usluge«, a Drapšin pedagoški meditira...	582
»Ratni zločinac« koji je »likvidirao cvet hrvatske inteligencije«	584
Kačamak u Belom dvoru i zakopano zlato	585
Vojnoistorijski značaj jugoslovenskog nacionalnooslobodilačkog i revolucionarnog rata 1941–1945.	587
Registar ličnih imena	593
Registar geografskih imena	604